

Centrum La Verna officieel geopend

Inkeer langs de A10

“Geen centrum voor franciscaanse spirituele ontwikkeling maar een franciscaans centrum voor spirituele ontwikkeling”. Dit subtiele onderscheid dat Jan van den Eijnden maakte in zijn openingstoespraak van ‘La Verna’ is tekenend voor de aanpak. Franciscaanse spiritualiteit vormt bepaald niet de hoofdmoot van het geboden programma. Volgens Rob Hoogenboom wil een deel van de cursisten zelfs niks van Franciscus weten. Op 4 oktober werd het nieuw spiritueel centrum aan de Derkinderenstraat in Amsterdam geopend.

Jan van den Eijnden:
“Ook het lichaam is instrument van spiritualiteit.”

“Inkeer langs de A10” noemde Rob het toen ik hem na de officiële opening nog even sprak. En dat is het inderdaad. Een karakterloos gebouw in een saaie buitenwijk van Amsterdam geeft aan dat spiritualiteit niet iets is voor bijzondere plekken, mensen of momenten. Rob: “Mensen shoppen tegenwoordig. Ook hun spiritualiteit moet gemakkelijk en om de hoek verkrijgbaar zijn. Mensen moeten leven en overleven in een stad als Amsterdam en zoeken daar in plekken van rust en bezinning. We hebben bij de publiciteit ook bewust gemikt op mensen die normaal niet de deuren van spiritualiteitscentra platlopen. Folders bij de Albert Heyn-filialen, advertenties in huis-aan-huisbladen enzovoort. En het werkt. Een groot deel van onze cursisten doet voor het eerst aan zoiets mee. Anderen hebben wel iets van huis uit meegekregen, maar pikken dat nu na jaren pas weer op. Weer anderen hebben enorme omzwervingen gemaakt, tot de Bhagwan aan toe, en komen nu weer terug naar hun eigen religieuze roots. Voor ons geldt niet: wat je van ver haalt is lekker. Wij zoeken de oorspronkelijke elementen uit onze eigen religieuze traditie en geven daar een hedendaagse kleur aan.”

La Verna, iedereen kent die naam van de berg in Umbrië waar Franciscus een unieke mystieke ervaring opdeed, waarin de gelijkvormigheid aan Christus zich lichamelijk aan hem voltrekt. Op die berg wordt Franciscus voor het leven getekend met de wondtekenen van Christus.

De mystieke ervaring die tot in het lichamelijke doorwerkt is beeld van hetgeen het centrum beoogt. “De geestelijke ontwikkeling die dit centrum in mensen mogelijk wil maken, is niet een ontwikkeling van de geest alleen. Hier wordt een ontwikkeling beoogd van héél de mens, van wie het lichaam niet alleen instrument van geestelijke ontwikkeling is maar ook uitdrukking van hoe de mens zijn geestelijke weg gegaan is. Er zal in dit centrum veel met het lichaam worden gemediteerd. Het is ook niet voor niets dat dans een plaats heeft in deze feestelijke bijeenkomst” aldus voorzitter Jan van den Eijnden. Later danste Jindra Kessner twee prachtige solo-dansen, die door enig gebrek aan ruimte helaas niet helemaal tot hun recht kwamen. Door datzelfde gebrek aan ruimte werd een opwindende buikdans voor een aantal van de aanwezigen dan ook langzamerhand te veel.

Na het openingswoord van Jan van den Eijnden hield Theo Zweerman een verhaal (“zo heet dat tegenwoordig”) over Franciscus die volgens het vooraanstaande Amerikaanse magazine TIME in het rijtje staat van de tien belangrijkste men-

Rob Hoogenboom
ofm plant de
ginkgo, symbool
voor de heront-
dekking van
wat verloren ging.

sen van de afgelopen 1000 jaar. Hij bevindt zich in dat rijtje in het illustere gezelschap van onder anderen Columbus, Michelangelo, Luther, Mozart en Einstein. Negen genieën ...en Franciscus. Wat doet die man in dat rijtje?

Franciscus kenmerkte zich als grensganger, gericht op de kwetsbaarheid en broosheid van mensen. Nederigheid, deemoed, geduld en gehoorzaamheid, zaken die een moderne mens alleen nog in negatieve zin tot de verbeelding spreken, combineerde hij met humor, vrijheid en overgave, waardoor ze geen opgave meer waren, maar een gave.

Wat zegt dit over het franciscaanse karakter van La Verna? Zoals gezegd staat de inhoud van de franciscaanse spiritualiteit niet of nauwelijks op het programma. Van den Eijnden: “In het centrum La Verna wordt gewerkt in de overtuiging dat lijden en pijn, de negatieve kanten van het leven en de donkere plekken in ieders ziel doorgangen kunnen zijn naar een leven, waarin de mens hecht verbonden kan raken met de bron van zijn of haar leven, met de bron van alle leven. Hier wordt niet geleerd hoe het lijden te vermijden of te ontvluchten. Er wordt, wanneer het te pas komt, gezocht naar hoe pijn

het leven van een mens zo kan vormen dat het die mens niet van zichzelf vervreemdt, maar bij zichzelf brengt.”

Behalve dat is La Verna de plek die Franciscus dierbaar was omdat de schepping hem dierbaar was, die zich in de ongereptheid, de ruigheid en de ongenaakbaarheid van een berg, breed verankerd in de aarde, maar toegespitst op de hemel, aan hem voordoed als openbaring van God. Van den Eijnden: “Om dit alles heet het centrum ‘franciscaans’. Niet dus omdat het de deelnemers aan onze activiteiten vertrouwd wil maken met de franciscaanse spirituele traditie, maar omdat het vanuit die traditie mensen wil helpen bij het zoeken naar hun eigen geestelijke weg.”

De activiteiten van La Verna zijn volgens coördinator Rob Hoogenboom in vier categorieën in te delen: heelheid, schepping, lijden en broosheid, en menswording. Zaken die de franciscanen zelf in huis hebben. Er is veel belangstelling voor de lezingen van Hélène Nolthenius en de basiscursus meditatie. Ook de cursus mandala-tekenen moet wegens grote belangstel-

ling verdubbeld worden. Eigenlijk is er geen enkele cursus in het aanbod die niet door kan gaan wegens gebrek aan belangstelling. Rob: “Amsterdammers zoeken een gezonde, betrouwbare, niet te zweverige spiritualiteit. Ze komen niet voor het specifiek franciscaanse karakter, vaak niet eens voor het christelijke karakter ervan. De term ‘Heer God’ roept soms al een hoop agressie op. Tegelijkertijd laten wij wel zien dat daar onze eigen spirituele wortels liggen. En dat gaat prima samen.”

De opening van La Verna werd ritueel kracht bijgezet door het loslaten van witte duiven en het planten van een boom in de tuin van de gemeenschap. De boom, een ginkgo, werd eeuwenlang verondersteld te zijn uitgestorven. Alleen het blad was als fossiel bekend. In de achttiende eeuw werd hij teruggevonden in de buurt van een chinese tempel. De zaden werden opgevangen en verspreid en sindsdien komt de boom ook in het westen weer voor. Volgens Rob Hoogenboom verbeeldt de boom de intentie van La Verna: het herontdekken van datgene wat verloren gewaand werd.

Irene Paridaans